

ΑΠΟ ΔΟΥ ΚΙ' ΑΠΟ ΚΕΙ

ΜΟΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Το «Καμπανέρο».

ΟΙ άδεικνιητοι, όρχόυόμενοι και συνταρασσόμενοι μουσικοί. Ή άπέχθεια του Λιστ πρής τή συνήθεια αυτή. Ή άκινησία του. Πώς διηύθυνε τήν όρχήστρα με άνεπαίσθητες κινήσεις τών δακτύλων. Ήνα δύσκολο παίξιμο στό πιάνο. Ήπου παίζει με σπασμένο χέρι. Τό ρεκόρ του κρατήματος τής άναπνοής. Δεκατρείς νότες μ' ένα χέρι. Τό «Καμπανέρο», κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ή Φράντς Λιστ, ό διάσημος μουσουργός και πιανίστας του περασμένου αιώ- νος, ήταν ό πιο «άτάραχος» μουσικός τής ύψηλίου. Ή λέξις «άτάραχος» δέν λείβ βέβαια τίποτα, δέν λείβ κυρίως έκεινο πού πρέπει. Θά σάς εξηγήσουμε άμέσως πού τίπος πρόκειται.

Είνε γνωστόν ότι οι περισσότεροι μουσικοί, όταν διευθύνουν όρχήστρα ή όταν παίζουν πιάνο ή βιολί, κάνουν διάφορες σπασμωδικές κινήσεις, σάν... δαμονοσιμένοι! Τινάζονται δηλαδή σύγκορμιοι, έξακοντίζουν τά χέρια τους δεξιά κ' άριστερά, πάνω και κάτω, κινούνε σάν έληπτηνικοί τό κορμί τους, τούς ώμους, τίς πλάτες και τό κεφάλι τους, τεντώνουν και μαζεύουν άδιάκοπα τόν λαιμό τους και τρέμουν όλόκληροι σάν νε- χον πάθει υτελίουμοι τρέμενς!...

Αί, λοιπόν, ό Φράντς Λιστ άπεχθανόταν όσο τίποτε άλλο στόν κό- σμο τήν «άεικνιησία», τή φασαφία αυτή, ή άποία κάνει τούς μουσι- κούς νά φαίνονται άστειροί στό μάτια του κοινού. Κι' όταν έβλεπε κανένα μουσικό νά παίζει πιάνο ή βιολί ή και νά διευθίνη όρχήστρα κά- νοντας σπασμωδικές κινήσεις και χειρονομίες, έλεγε:

— Αυτός φτιάνει όμιέλιττα παί- ζοντας πιάνο!...

Ή φράσις αυτή «φ τ ι ά ν ε ι ό μ ε λ ε τ τ ω» έμεινε έκτοτε κλασι- σική και παροιμιώδης μεταξύ τών μουσικών.

Θέλοντας ν' άποφύγη τό «έλάτ- τωμο» αυτό — πώς άλλωθώς νά τό πούμε; — ό Λιστ έπεσε στην άν- τίθετη άκρίθως ύπερβολή. Τήν «ά- κινησία». Από μικρός δηλαδή εί- χε συνήθεισι νά κάνει όσο τό δυ- νατόν μικρότερες κ' άνεπαίσθητες κινήσεις όταν έπαιζε πιάνο ή βιο- λί. Τόσο πολύ μάλιστα είχε έξα- σκηθεί σ' αυτό, ώστε, όταν έπαιζε πιάνο, τά χέρια του πηγαινοερχ- χόντουσαν έπάνω στό κλαβιέ, όρι- ζοντίως, χωρίς νά κάνουν τήν πα- ραμικρή κάθετη κίνηση. Ήταν διηύθυνε πάλιν όρχήστρα, χωρίς μάλιστα νά μεταχειρίζεται μπα- ζέττα, έδινε τά συνήματα στους μουσικούς με κινήσεις τών δακτύ- λων τόσο μικρές, τόσο άνεπαίσθη- τες, ώστε κ' οι θεαταί πού βοι- σκόντουσαν σ' έλάχιστη άπόσταση από αυτόν, νόμιζαν πώς έμεινε έν- τελώς άκίνητος κ' ότι ή όρχήστρα έπαιζε μόνη της, χωρίς νά διευθύνεται από τό μάεστρο.

Χαρακτηριστικό τής ήρεμίας του Λιστ κατά τίς περιστάσεις αυτές, εινε και τό έξής: Συχνά, όταν καθόταν νά παίζει πιάνο, έβαζε και του τοποθετούσαν έπάνω στό κάθε του χέρι από ένα ποτήρι γε- μάτο νερό, όπως δείχνει και ή εικόνα μας. Ήπειτα έπαιζε χωρίς νά ύστερη καθόλου σέ μαεστρία, αλλά και χωρίς νά χύνεται ούτε σταγόνη

γιατί δέν ήξερα άν έφρατε νά σάς τή στείλω. Ήνα μουσικό προαι- σθημα όμως ένίκησε τούς διαταγμούς μου και μ' έπεισε ότι γράφον- τάς σας, έξυτηρητώ τόσο σάς, όσο και τήν αγαπητή μου έξαδέλφη σας Κλάρα Λαμορέ, τήν πιο καλή μου φίλη. Ήρω τά πάντα σχετι- κώς θά δητε, από τό έξοχικό σπίτι του κ. ντε Μερσιέ, στό περίοικο α- πίστις ότι ή Κλάρα έγκατέλειψε κορυφά τόν πύργο σας πριν ακόμα ά- παντήσει στην πρότασί σας νά γίνη σύζυγός σας. Ήπειδή όμως ύπο- ψιάζομαι ότι έπεσε θύμα καταχθόνιας μηχανοραφίας, σάς έσοικλείω έδω τήν τελευταία τής έπιστολή πρής έμέ, τήν όποία μου έστειλε, κα- θώς θά δητε, από τό έξοχικό σπίτι του κ. ντε Μερσιέ, στό περίοικο του Παρισιού, όπου και έχει καταφύγη. Έκτός τής έπιστολής τής αυτής, δέν έλαβα άλλη, μοιλονότι μου ύποσχέθηκε πώς θά μου γράφη κάθε μερα... Αυτό μεγαλώνει ακόμα περισσότερο τίς άνησιχτες μου και τήν άγωνία μου...

Δέν ξερω τί νά ύποθέσω... Πάντως είμαι βέβαια ότι πρόκειται περί σατανικής πλεκτανής, τής όποιας έπεσε θύμα... Γι' αυτό άλλ- λωστε και σάς γράφα... Θέλω νά σάς βοηθήσω γιά νά τή σώσετε, έπειδή ξερω πώς τήν αγαπάτε...

Μέ έξαιρετική ύπόληψη.
Μάρθα Ντελεμόν.
(Άκολουθεί)

από τά ποτήρια με τό νερό.

Τό 1840, ό Λιστ έπρόκειτο νά δώση μιá συναυλία στό Λονδίνο.

Ένώ όμως πήγαινε από τό ξενοδοχείο του στην αίθουσα τών συ- ναυλιών, τό άμάξι του αναποδογύρισε στό δρόμο κ' ό Λιστ έπεσε και χτύπησε στό χέρι του τόσο, ώστε έπαθε έξάρθρωσι του καρπού. Οι φίλοι του κ' ό χειρουργός πού έκλήθη νά του παράσχη τή βοήθειά του, τόν συμβούλευσαν ν' αναβάλη τή συναυλία. Ήλλά ό Λιστ δέν θέλησε νά δυσαρεστήση τό φιλόμοσο κοινόν πού είχανε κατακλύσει τήν αί- θουσα. Ήβαλε γάρ του τριήκοντε τό χέρι κ' έπειτα εμφανίστηκε στη σκηνή έντελώς ήρεμος. Κάθησε στό πιάνο κ' άρχισε νά παίζει. Ήξε- τέλεσε δέ όλη τήν εισαγωγή του «Γουλιέλμου Τέλλου» χωρίς νά ύστε- ρήση καθόλου άπ' τή συνηθισμένη του έπιδεξιότητα. Καί τό κοινό, πού έντωμεταξύ είχε μάθει τό άτύχημά του, τόν άποθέωσε.

Ή Ήβελιν Χαγκάρα, μιá Ισπανικής καταγωγής Άμερικανής ποι- μαντόνα, πού παίζει στην Όπερα τής Νέας Ήόρκης, κατέχει ένα το- ναδικό ρεκόρ κρατήματος τής άναπνοής της, τό όποιο κανένας άπ' τούς τεινόρους σ' ήν τίς προμηνιές τών αιώνων δέν μπόρεσε νά φτάση ποτέ.

Ή μις Χαγκάρα μπορεί νά τραβήξη τήν πιο ύψηλή κο- ρώνα επί τρία όλόκληρα λεπτά τίς ώρας, δηλαδή επί έκατόν όγδόοντα δευτερόλεπτα, χωρίς νά κοινοσταθή ούτε ένα πέμ- πτο δευτερολέπτον γιά νά πάρη βοηθητική άναπνοή.

Ήνα άλλο ρεκόρ, μοναδικό στόν κόσμο, κατέχει κάποιος Άμερικανός πιανίστας, ό μίστερ Τζών Χόλντερ, άπ' τήν πόλι Άλιμπέρτα του Καναδά. Ή μουσικός αυτός μπορεί με τό ένα χέρι νά χτυπά τόσα πληκτρα του πιάνου, ώστε νά βγάξη ται- τοχρόνως δεκατρείς νότες!...

Ή Λιστ παίζει πιάνο!..

μουσικό όργανο και παρήγαγε δύο ήχους μόνο. Άργότερα ό ίδιος Ήουδαίος έφτιαξε ένα άλλο τόμο με έξη χορδές, δηλαδή ένα είδος άρπας, με προ- τόγονο σχήμα.Και με τόν καιρό, τό πρωτόγονο αυτό όργανο τελειοποιή- θηκε και οι άνθρωποι φτιάξανε επί τή βάσει αυτού άρπες και λύρες.

Στή Νότιο Άμερικη βρίσκεται ένα πουλί πού οι ντόπιοι πού λένε «Καμπανέρο», δηλαδή μικρή καμπάνα. Τό όνομά του αυτό εί- νε άπολύτως δικαιολογημένο.

Γιατί τό «Καμπανέρο», όταν κελαιδάει, βγάζει άπ' τό στόμα του έναν ήχο θμιον με τό χτύ- πημα τής καμπάνας και τόσο δυ- νατόν, ώστε ακούγεται σ' από- σταισι πέντε χιλιόμετρον και πλέον. Τό πουλί αυτό έχει σώμα και φερά όμοια με του περιστε- ρίου. Στην κορυφή όμως του κε- φαλιού του έχει ένα πολύ μακρύ, ψιλό και κοφύριο έσωτερικώς κέ- ρατο, τό όποιο έπικοινωνεί με τό λαρόγγι του. Χάρις στό κέρατο αυτό, παράγεται ό ήχος τής καμπάνας, όταν τό «Καμπανέρο» κελαιδάει.

Ή μις Ήβελιν Χαγκάρα.